

Departementspromemorian ”Etableringsjobb” (Ds 2019:13), A2019/01215/A

TU – Medier i Sverige har tagit del av rubricerad departementspromemoria och får anföra följande. TU begränsar sitt yttrande till frågorna om sekretess för uppgiftslämnande och om arkiv.

Sammanfattning

- TU tillstyrker – med ett påpekande – promemorians bedömning om att den sekretess som redan i dag gäller hos Arbetsförmedlingen är tillräcklig också för uppgifter som Arbetsförmedlingen ges åtkomst till, eller inhämtar, från Skatteverket och kredit- och försäkringsföretag i samband med hanteringen av så kallat etableringsjobb.
- TU framhåller att vid föreskrifter om arkivering måste arkivlagen och arkivens betydelse för offentlighetsprincipen beaktas.

1. Etableringsjobben och sekretessen

Mot bakgrund av införandet av så kallat etableringsjobb föreslås i promemorian dels att Arbetsförmedlingen ska ges direktåtkomst till vissa uppgifter hos Skatteverket, dels att kredit- och försäkringsföretag på uppmaning från Arbetsförmedlingen ska vara skyldiga att lämna ut vissa uppgifter för att möjliggöra kontroll.

I fråga om sekretessen för uppgifter från Skatteverket görs i promemorian (s 87 ff) bedömningen att sekretessen enligt 28 kap. 1 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, är tillräcklig. Bestämmelsen har ett rakt skaderekvisit och sålunda en presumtion för offentlighet. TU tillstyrker den bedömningen.

I fråga om uppgifter som inhämtas från kredit- och försäkringsföretag (s 110 ff) inställer sig en konflikt gentemot tystnadsplikten i den så kallade

banksekretessen i 1 kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse (2004:297).

Promemorians bedömning är dock att, även om "banksekretessen" väger stark, så är den sekretess som följer av 28 kap 11-12 §§, OSL, till skydd för enskilds personliga förhållanden tillräcklig. Sekretessen har där ett omvänt skaderekvisit med en presumtion för sekretess.

TU tillstyrker promemorians bedömning. Det finns dock skäl att erinra om att de uppgifter som inhämtas från bank- och kreditinstitut därmed lämnar "banksekretessens" värld och inkommer till Arbetsförmedlingen och då också blir föremål för offentlighets- och sekretessregleringen. TU vill därför understryka att det förhållandet att uppgifterna presumeras vara omfattade av ett omvänt skaderekvisit ingalunda innebär – eller får innebära - att sekretessen är absolut eller att de kommer att betraktas så vid en prövning av ett utlämnande.

2. Etableringsjobben och arkiven

I promemorian föreslås att reglerna för gallring ska ändras på så sätt att statistikuppgifter – i stället för att gallras efter 10 år – kan gallras *"när de inte längre behövs för detta ändamål"*.

Promemorians överväganden baseras på EU:s dataskyddsförordning (GDPR). Eftersom GDPR i princip inte gäller på tryckfrihetsförordningens område (jfr. 6-7 §§ dataskyddslagen och undantagen för bland annat föreskrifter i annan lag och för TF och YGL) måste enligt TU:s mening de förpliktelser i fråga om bevarandeskyldighet och gallring som följer av tryckfrihetsförordningen, (TF), offentlighetsprincipen och arkivlagen (1990:782) beaktas.

På grundlagsnivå, i 2 kap 23 § TF, erinras om arkivlagen (1990:782) genom att ange att: *"Grundläggande föreskrifter om hur allmänna handlingar ska bevaras samt om gallring och annat avhändande av sådana handlingar får meddelas i lag"*. Och arkivlagen erinrar, utöver de noggranna föreskrifterna om villkoren för bevarande, arkivering och gallring, om betydelsen för rätten att ta del av allmänna handlingar och för det nationella kulturarvet.

TU utgår därför från att arkivens betydelse för offentlighetsprincipen och regleringen därom, kommer att beaktas också i detta lagstiftningsärende.

Stockholm 2019-09-20

TU – Medier i Sverige

Jeanette Gustafsdotter
VD

Per Hultengård
Jurist